

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณ
ของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
FACTORS AFFECTING FINANCIAL PLANNING FOR RETIREMENT AMONG
OPERATIONAL STAFF AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

ณัฐธนิชา หิมพานต์
สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Nattanicha Himmapan
Email : 6514154166@rumail.ru.ac.th
Faculty of Business Administration Program in Accounting,
Ramkhamhaeng University
Corresponding Author

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 2) ศึกษาการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามปัจจัยด้านบัญชีและปัจจัยด้านพฤติกรรมโดยประชากรที่ใช้การศึกษามีจำนวน 4,116 คน กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้หลักการคำนวณของ Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 364.57 คน ผู้วิจัยสามารถเก็บแบบสอบถามได้ จำนวน 385 คนใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสอบถามออนไลน์ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 คำถามคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านบัญชีส่วนที่ 4 ปัจจัยด้านพฤติกรรม ส่วนที่ 5 การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณ และส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะและความเห็นเพิ่มเติม

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศมีการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณที่ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณไม่ขึ้นอยู่กับเพศ ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งงานและอายุงาน มีการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒที่แตกต่างกันปัจจัยด้านบัญชี พบว่าด้านรายได้ต่อเดือนเพียงปัจจัยเดียวส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปัจจัยด้านพฤติกรรม ประกอบด้วย ด้านแรงจูงใจ ด้านความรู้ และด้านทัศนคติ ทั้ง 3 ปัจจัยนี้ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ : การวางแผนทางการเงิน, ปัจจัยด้านบัญชี และปัจจัยด้านพฤติกรรม

ABSTRACT

Research on factors affecting financial planning for retirement among operational staff at Srinakharinwirot University. The purposes of this research were 1) to find out financial planning for retirement among operational staff at Srinakharinwirot University classified according to personal factors 2) to find out financial planning for retirement among operational staff at Srinakharinwirot University classified by accounting factors and behavioral factors. The population has 4,116 people. Used Taro Yamane's calculation principles to get a sample size of 364.57 people. Collect questionnaires for 385 people. The research tools were online questionnaire, The questionnaire is divided into 6 parts consisted of Part 1, questions to screen respondents, Part 2, information on basic personal factors of respondents, Part 3, accounting factors, Part 4 Behavioral Factors, Part 5 Financial Planning to Prepare After Retirement, and Part 6 Additional Suggestions and Comments.

The results of the study were as follows : personal factors are gender financial planning for retirement is no different, That is financial planning for retirement does not depend on gender. As for personal factors such as age, status, educational level, revenue per month, job position and work experience, There is financial planning for retirement among operational staff at Srinakharinwirot University is different. Accounting factors it was found that revenue per month was only one factor affecting financial planning for retirement among operational staff at Srinakharinwirot University. Behavioral factors include motivation, knowledge, and attitude affect financial planning for retirement among operational staff at Srinakharinwirot University at the .05 level of statistical significance.

Keywords: Financial planning, Accounting factors and Behavioral factors.

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเข้าสู่ภาวะอัตราการเกิดใหม่ที่ลดลงเป็นอย่างมากซึ่งประชากรนี้คือทรัพยากรที่มีบทบาทหน้าที่ความสำคัญ จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์สถานการณ์ด้านประชากร กำลังคน แรงงาน อัตราการเกิด อัตราการตาย และการประมาณประชากร หากคาดการณ์ถึงประชากรที่จะมีการเปลี่ยนแปลงไปได้ย่อมส่งผลต่อการวางแผนในหลายด้าน วิธีของการคาดการณ์ประชากร หรือ Population Projection เป็นวิธีมาตรฐานที่นักประชากรทั่วโลกใช้ พบว่าจำนวนประชากรของประเทศไทยจะลดลงจาก 66 ล้านคน ในปี ค.ศ. 2023 จะเหลือเพียง 33 ล้านคน ในปี ค.ศ. 2083 และ จำนวนประชากรวัยเด็ก (ช่วงอายุ 0 ถึง 14) จะลดลงจาก 10 ล้านคน ในปี ค.ศ. 2023 จะเหลือเพียง 1 ล้านคน ในปี ค.ศ. 2083 (คณาจารย์สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ฯ, 2566) จากข้อมูลของกรมอนามัย ในปี พ.ศ. 2566 มีอัตราการเกิดใหม่เพียง 510,000 คน (อัตราการเกิดใหม่ลดลงร้อยละ 35.7) เป็นปีแรกที่จำนวนประชากรเข้าสู่วัยแรงงาน (อายุ 20 - 24 ปี) ไม่สามารถชดเชยจำนวนประชากรที่ออกจากวัยแรงงาน (60 - 64 ปี) ได้เกิดช่องว่างระหว่างจำนวนประชากรเข้าและออกจากวัยแรงงานกว้างมากขึ้นอัตราการเกิดใหม่ต่ำถือเป็นวิกฤตของสังคมในปัจจุบันนำมาสู่ปัญหาที่ตามมาอีกมากมายไม่ว่าจะเป็นปัญหาการจ้างงานและตลาดแรงงาน รวมไปถึงปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมอื่นๆ ซึ่งจำเป็นต้องให้ความสำคัญในเรื่องนี้ อัตราการเกิดใหม่ต่ำเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุทั้งมุมมองของทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไปของคนยุคใหม่ การคาดการณ์ของสังคมในปี 2575 จะประกอบด้วย Generation Z ถึงประมาณ 40% ขณะที่สัดส่วนเบบี้บูมเมอร์หรือก่อนหน้าจะปรับลดลงเหลือเพียง 15% ที่เหลืออีกเกือบ 45%จะเป็น Generation Y และ Generation Z (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , 2565)

จากข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง 2561 พบว่า โครงสร้างของครัวเรือนที่ “ไร้บุตรหลาน” มีสัดส่วนที่สูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2561 นั้นมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 37.4 ของครัวเรือนทั้งหมดโดยคนรุ่นใหม่มีทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป คือส่วนใหญ่กลุ่ม Generation Y มาจากครอบครัวที่มีความมั่นคงทางฐานะ จึงมีการศึกษาสูง มีวิถีการดำเนินชีวิตที่ความแตกต่างจากคนรุ่นก่อนอย่างชัดเจน มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและค่อนข้างเห็นตัวเองเป็นศูนย์กลาง จึงให้ความสำคัญกับตนเองมากกว่ากลุ่มเจนรุ่นก่อน เชี่ยวชาญการสื่อสารทางออนไลน์และเทคโนโลยี เชื้อข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ขณะเดียวกันกลุ่ม Generation Y ในทางเศรษฐศาสตร์แล้ว ถือเป็นกลุ่มประชากรส่วนใหญ่ของโลก มีกำลังซื้อมหาศาล จึงทำให้ผู้เกี่ยวข้องทางด้านเศรษฐกิจและสังคมให้ความสำคัญ ทำความเข้าใจในพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ที่ส่วนใหญ่มีแนวคิดของตนเองสูงในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีความคล่องตัวสูงในการปรับตัว เข้ากับการเจริญทางเทคโนโลยีของโลก เป็นประชากรกลุ่มใหญ่สุดและจะเป็นผู้นำรุ่นต่อไปในการพัฒนาโลกยุคดิจิทัล (กรมสุขภาพจิต, 2563)

คนรุ่นใหม่มองว่าการมีลูกต้องมีความพร้อมทางการเงิน การงาน ก่อนที่จะคิดเรื่องการแต่งงานเพื่อสร้างครอบครัว ชีวิตบุตรต้องมีคุณภาพสูงสุด และถ้ายังไม่มั่นใจคนเหล่านี้ก็จะไม่ตัดสินใจมีลูกคนรุ่นใหม่จำนวนมากเลือกให้ความสำคัญกับการมีความพร้อมทำให้อายุเฉลี่ยของการแต่งงานมีแนวโน้มสูงขึ้นและเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คู่สมรสมีโอกาสมีลูกได้น้อยลงอาจประสบปัญหาการลูกยากเป็นผลพวงมาจากการแต่งงานเฉลี่ยที่สูง นอกจากนี้คนหนุ่มสาวจำนวนมากเลือกที่จะเป็นโสดเพื่อบรรลุเป้าหมายของชีวิตด้วยตนเองและเพื่อที่จะไม่ต้องมีภาระที่จะต้องรับผิดชอบ จึงทำให้เกิดการวางแผนการใช้ชีวิตคู่แบบ “ไม่มีลูก” หรือเรียกว่า อัตราภาวะเจริญพันธุ์ (Total Fertility Rate: TFR) ของไทยที่ลดลงอย่างรวดเร็ว คำนิยมเหล่านี้ทำให้ปี พ.ศ.2564 เป็นปีแรกที่ประเทศไทยมีจำนวนการตายมากกว่าจำนวนการเกิด คำนิยมไม่มีลูกนี้อาจเกิดจากปัญหาสถานะแวดล้อมทางสังคม นโยบายรัฐบาลสถานะเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมเป็นมลภาวะ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรในหลายส่วน เป็นสาเหตุผลักดันเร่งให้เกิด “ค่านิยมการไม่มีบุตร” ขึ้นมา

จากค่านิยมการไม่มีบุตรเกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ทำให้ผู้สูงวัยในอนาคตจะไม่สามารถอาศัยการดูแลของครอบครัวหรือบุตรหลานได้ จึงต้องอาศัยการวางแผนเพื่อดูแลตัวเองยามเกษียณ ประกอบกับนโยบายของภาครัฐยังไม่สามารถสนับสนุนการดำเนินชีวิตของผู้เกษียณอายุได้อย่างครอบคลุมเท่าที่ควร การเตรียมพร้อมรับมือชีวิตในวัยเกษียณต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมากกับ “การวางแผนทางการเงิน” จากสภาพสังคมในปัจจุบัน เศรษฐกิจมีความผันผวนทั้งในประเทศและต่างประเทศ อัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้น ค่าของเงินบาทต่ำลง ทำให้ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น อัตราการเป็นหนี้เพิ่มสูงอย่างต่อเนื่อง การวางแผนทางการเงินจึงเป็นสิ่งที่ไม่ควรมองข้ามไม่ให้เกิดความเสี่ยงอายุบั้นปลาย มีแผนรองรับไม่ก่อปัญหาแก่สังคมและเศรษฐกิจ การวางแผนทางการเงินอาจเกิดทั้งในรูปแบบของการทำรายรับ - รายจ่าย การออม การทำประกันสุขภาพ ประกันชีวิต การวางแผนภาษี การลงทุนในสินทรัพย์ต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงมากหรือน้อยตามแผนการของบุคคลนั้น ๆ เป็นต้นซึ่งการวางแผนทางการเงินเป็นสิ่งที่จำเป็นในชีวิต เรื่องการเงินก็ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ จึงต้องการศึกษาปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดการวางแผนทางการเงินในวัยเกษียณของแรงงาน ทั้งปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยอื่นๆ ที่มาสนับสนุนการวางแผนทางการเงิน เพื่อช่วยให้ผู้คนตระหนักถึงความสำคัญ สามารถบริการการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ตั้งไว้ เพื่อชีวิตความเป็นอยู่ที่มีมั่นคงในอนาคตทั้งของตนเอง เศรษฐกิจและสังคมเกิดอิสระภาพทางการเงินและการใช้ชีวิต การดำเนินชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
2. ศึกษาการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามปัจจัยด้านบัญชีและปัจจัยด้านพฤติกรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ทราบปัจจัยด้านบัญชีและปัจจัยด้านพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ทราบถึงการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านบัญชีและปัจจัยด้านพฤติกรรมของบุคลากรสายปฏิบัติการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒน่าจะมีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณ

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านบัญชี

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ซึ่งย่อว่า ส.บช. The Institute of Certified Accountants and Auditor of Thailand : ICAAT (2538) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบัญชี คือ ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชีก็คือการให้ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจในกิจกรรมของกิจการ

นัฐวรรณ หมิ่นภักดี (2561) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รายได้ต่อเดือน หมายถึง ค่าตอบแทนที่ได้รับจากในแต่ละเดือน เช่น เงินเดือน ค่าล่วงเวลา ค่าตอบแทนพิเศษ เป็นต้น ปัจจุบันโดยนับ หน่วยเป็นปีจนถึงวันตอบแบบสอบถาม

ชนากานต์ นิรัมย์ (2562) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ค่าใช้จ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการอุปโภค บริโภค ได้แก่ ที่อยู่อาศัย อาหารและเครื่องดื่ม สินค้าและบริการอื่นๆ ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภค บริโภค ได้แก่ ภาษี ของขวัญ เงินบริจาคและสลากกินแบ่ง เป็นต้น

ศิลปพร ศรีจันทเพชร (2565) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันที่เกิดขึ้นในปัจจุบันจากกิจกรรม หรือเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในอดีต ซึ่งทำให้กิจการต้องจัดหาเงินจำนวนหนึ่ง

หรือสินทรัพย์อื่นๆ หรือบริการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อที่จะมอบให้แก่บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องใน เวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านพฤติกรรม

บุรฉัตร จันทร์แดง, เสาวลักษณ์ โกศลกิติอัมพร และสัญญา เคนาภุม (2562) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกของจิตใจทั้งภายในและภายนอก เป็นการกระทำเพื่อสนองความต้องการของบุคคลซึ่งบุคคลอื่นสังเกตและใช้เครื่องมือทดสอบได้

สุภารัตน์ กุลโชติ (2566) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง พฤติกรรมหรือสิ่งต่าง ๆ ที่แสดงออกตามแรงขับจากความต้องการภายในของบุคคลเพื่อให้กระทำสิ่งต่าง ๆ ออกมาด้วยความเต็มใจเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ

จริยา ปันทวังกูร และกิตติศักดิ์ ดียา (2563) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความรู้ หรือ Knowledge คือ ประสบการณ์ของมนุษย์ในรูปแบบต่างๆ ทั้งที่เกิดจากการสะสมข้อมูลความรู้วิทยาการจากแหล่งความรู้ต่างๆ โดยผ่านกระบวนการสะสมและประมวลความรู้จนตกผลึกเป็นองค์ความรู้เฉพาะบุคคล ซึ่งรวมถึงทักษะที่เกิดจากการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นความเชี่ยวชาญก็เป็นความรู้เฉพาะบุคคลเช่นเดียวกัน

นพพร โสวรรณะ (2566) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ทฤษฎีของบลูม (Bloom's Taxonomy) ไว้ว่าเบนจามิน บลูม (Benjamin Bloom) นักจิตวิทยาการศึกษาชาวอเมริกา ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของมนุษย์ และกำหนดพฤติกรรมเกี่ยวกับสติปัญญา (Cognitive Domain) ขึ้นในปี 2499 และได้ปรับแก้ไขในปี 2544 ซึ่งพฤติกรรมการเรียนรู้แบ่งเป็น 6 ระดับ คือ

1. การจดจำ (Remembering) ใช้ความจำเพื่อสร้างหรือค้นหานิยามการมีความรู้ข้อมูลข้อเท็จจริง หรือทบทวนข้อมูลที่เรียนมาก่อนหน้านี้ ซึ่งผู้เรียนสามารถตอบได้ว่าสิ่งที่เรียนมาจากไหน เพราะเกิดจากการจดจำข้อมูลนั้น ๆ

2. การทำความเข้าใจ (Understanding) สร้างความหมายจากรูปแบบการใช้หลายประเภท อาจจะเป็นข้อความ ภาพ หรือกิจกรรม เช่น การแปลความ การสร้างตัวอย่างการจำแนก การสรุป ซึ่งผู้เรียนเข้าใจความสัมพันธ์ของสิ่งที่ได้เรียนมา สามารถอธิบายตามความเข้าใจของตัวเองได้

3. การประยุกต์ใช้ (Applying) สามารถใช้เนื้อหาที่เรียนมาเพื่อนำไปปฏิบัติผ่านสื่อ เช่น แบบจำลอง การนำเสนอ การสัมภาษณ์ และการเลียนแบบ ซึ่งผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้

4. การวิเคราะห์ (Analyzing) แบ่งเนื้อหาหรือแนวคิดออกเป็นส่วนย่อยระบุความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันของแต่ละส่วน และความเชื่อมโยงต่อโครงสร้างในภาพรวม ซึ่งผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนมาคิดอย่างลึกซึ้ง รวมทั้งแยกแยะหาความสัมพันธ์และเหตุผลได้

5. การประเมิน (Evaluating) ใช้กฎเกณฑ์และมาตรฐานเพื่อพิจารณาผ่านการตรวจสอบและการวิจารณ์ ซึ่งผู้เรียนสามารถตั้งเกณฑ์ตัดสิน เปรียบเทียบคุณภาพหรือประสิทธิภาพของการเรียนรู้ได้

6. การสร้างสรรค์ (Creating) รวบรวมองค์ประกอบและสร้างให้เป็นสิ่งที่สมบูรณ์ เรียบเรียงให้เกิดรูปแบบหรือโครงสร้างใหม่ผ่านการสร้าง วางแผน และการผลิต ซึ่งผู้เรียนสามารถคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ ได้ด้วยตนเอง หรือสามารถปรับปรุงแก้ไขออกแบบ ตั้งสมมุติฐานใหม่ ๆ ได้

จากทฤษฎีข้างต้นจึงเห็นว่าความรู้อาจมีความสำคัญต่อการวางแผนทางการเงินโดยบุคคลต้องทำการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวางแผนทางการเงินให้ได้ก่อนเมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ได้แล้ว จะสามารถปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าได้ อาจทำให้บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถจัดการกับรายรับ รายจ่าย ควบคุมสถานะทางการเงินของตนได้ การเงินส่วนบุคคลเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล การวางแผนทางการเงินจึงอาจจะมีความสำคัญ

วิโรจน์ สุวรรณประไพ (2565) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทักษะคิด คือ ส่วนหนึ่งของความคิดเห็นที่เกิดจากความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ประสบการณ์หรือองค์ความรู้ของแต่ละบุคคลที่ได้เรียนรู้หรือสะสมมา และมีความแตกต่างกันไปตามพื้นฐานความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล ทักษะคิดหรือการรับรู้จะมีลักษณะที่เป็นบวกเป็นลบ คือ มีชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย หรือมีความคิดเห็นแต่ไม่รู้สึกรักว่าชอบ หรือไม่ชอบว่าเห็น ด้วยหรือไม่เห็นด้วย เป็นลักษณะการแสดงทักษะคิดต่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง เท่านั้น ความคิดเห็นหรือทักษะคิดจากเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะนำมาสู่การวิเคราะห์ วิจารณ์ หรือพิจารณา ข้อมูลสู่การรับรู้ต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณ

ปรีชา มานพ (2566) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวางแผนทางการเงินการวางแผนการเงิน (Financial Planning) คือกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการใช้เงินของบุคคลหรือองค์กร เพื่อให้มั่นคงทางการเงินในอนาคตโดยการวางแผนนี้จะพิจารณาทั้งทรัพย์สินที่มีอยู่ รายได้ รายจ่าย และเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการประสบในอนาคตเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินได้ในอนาคต

ประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์ (2562) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เกษียณ การเกษียณอายุหมายถึงการออกจากตำแหน่งหรือหน้าที่การงาน เมื่อครบกำหนดอายุรับ ราชการซึ่งประเทศไทยใช้อายุ 60 ปี เป็นอายุเกษียณจากการทำงานในระบบราชการ ส่วนระบบเอกชน ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละหน่วยงานในการเกษียณอายุ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non – Experimental research design) และเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งใช้เครื่องมือการวิจัยโดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ผลในรูปแบบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยทดสอบความเที่ยงตรง (Content Validity) เป็นการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาแบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัย หลังจากผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นมาโดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและกรอบแนวคิดงานวิจัย โดยกระบวนการตรวจสอบผู้วิจัยได้นำ

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสร้างเครื่องมือวิจัยและด้านการศึกษาจำนวน 3 ท่าน พบว่าค่า IOC ของแบบสอบถามชุดนี้เท่ากับ 0.93 ต่อมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามผู้วิจัยเลือกแบบสอบถาม 40 ชุด โดยผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.828 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดี หมายถึง แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างได้ต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ บุคลากรสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 4,116 คน (ส่วนทรัพยากรบุคคล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2567) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้หลักการคำนวณใช้สูตรของ Taro Yamané โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 364.57 คน ผู้วิจัยสามารถเก็บแบบสอบถามได้ จำนวน 385 คน จากนั้นใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenient Sampling) และมีแบบสอบถามเกี่ยวกับการคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเครื่องมือแบบสอบถามเป็นรูปแบบออนไลน์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์โดยการประมวลผลด้วยวิธีสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์โดยกำหนดค่าสถิติต่าง ๆ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) ใช้วิเคราะห์ขนาดของข้อมูลที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม โดยเป็นกลุ่มตัวแปรลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งงานและอายุงาน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean : \bar{x}) เพื่อวัดแนวโน้มสู่ส่วนกลาง และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD) เพื่อวัดลักษณะการกระจายตัวของข้อมูลตัวแปรเชิงปริมาณ คือ ปัจจัยด้านบัญชี ปัจจัยด้านพฤติกรรม และการวางแผนทางการเงิน เพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณ ศึกษาปัจจัยด้านบัญชีและปัจจัยด้านพฤติกรรม ที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีสถิติสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis : MRA)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 63.6 ซึ่งมีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 28 – 43 ปี จำนวน 174 คน คิดเป็น

ร้อยละ 45.2 มีสถานะโสด จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 72.7 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 283 คน ร้อยละ 73.5 มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,000 – 30,000 บาท จำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 65.7 มีตำแหน่งงานในระดับปฏิบัติการ จำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 82.6 และมีอายุงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 และผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวางแผนทางการเงินฯ โดยรวมอยู่ในระดับคะแนนมากที่สุด

พนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้ความสำคัญกับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวภายหลังเกษียณอายุ และทำการวัดผลลัพธ์และติดตามแผนทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก และจะแนะนำคนรอบข้างเรื่องการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณอีกด้วย พร้อมทั้งองค์ความรู้ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินอีกทั้งการให้ความสำคัญต่อการแนะนำคนรอบข้างอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณของการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Model	b	Std. Error	Beta	t	Sig.	F	Sig.
ค่าคงที่	-0.96	0.214		-0.450	0.653	89.288	0.000*
รายได้ต่อเดือน	1.611E-5	0.000	0.151	3.702	0.000*		
ค่าใช้จ่ายต่อเดือน	-3.641E-6	0.000	-0.027	-0.659	0.511		
ภาระหนี้สิน	-2.969E-9	0.000	-0.001	-0.040	0.968		
ด้านแรงจูงใจ	0.153	0.069	0.117	2.218	0.027*		
ด้านความรู้	0.114	0.042	0.135	2.731	0.007*		
ด้านทัศนคติ	0.642	0.067	0.533	9.596	0.000*		

R = 0.766 , R² = 0.586 , Adjusted R Square = 0.580 , SEE = 0.55 *sig < .05

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis : MRA) พบว่ามีตัวแปรอิสระ จำนวน 4 ตัวแปร ที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีผลสูงสุด คือ ด้านทัศนคติ (Sig = 0.000*, b = 0.642) , ด้านแรงจูงใจ (Sig = 0.027 , b = 0.153) และด้านความรู้ (Sig = 0.007, b = 0.114) และสุดท้ายคือด้านบัญชี (รายได้ต่อเดือน) (Sig = 0.000* , b = 1.166E-5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.766 และอธิบายความสัมพันธ์ได้ร้อยละ 58.6 มีค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ที่ ± 0.214 ซึ่งสามารถสร้างสมการถดถอย ได้ดังนี้

$$Y = 0.642 (\text{ด้านทัศนคติ}) + 0.153 (\text{ด้านแรงจูงใจ}) + 0.114 (\text{ด้านความรู้}) + (1.166E-5) (\text{รายได้ต่อเดือน})$$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามปัจจัยด้านพฤติกรรมพบว่าด้านทัศนคติส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณมากที่สุด

ด้านทัศนคติ เป็นปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดโดยกลุ่มตัวอย่างอาจเชื่อว่าการวางแผนทางการเงินมีความสำคัญ และเมื่อพิจารณารายชื่อกลุ่มตัวอย่างเชื่ออย่างยิ่งว่าสภาพแวดล้อมทางสังคมมีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินฯ ซึ่งกล่าวได้ว่าบุคคลรอบข้างเป็นแรงสนับสนุนในการกระทำต่าง ๆ และเชื่อว่าสามารถลดความเสี่ยงจากเงินไม่พอใช้หลังเกษียณได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา สมวงศ์ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยอิสระด้านทัศนคติ ของลูกค้ายานยนต์ทหารไทยจากัด (มหาชน) สาขาพะเยา โดยปัจจัยด้านทัศนคติ เพื่อการออมให้มีความสำคัญเป็นอันดับ 1 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ ปุณณรัตน์ สงยัง (2564) ได้ศึกษาปัจจัยที่จะส่งอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินของคนไทยเจนเนอเรชั่นวาย กรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis : MRA) ด้านทัศนคติทางการเงินมีค่า (Sig = 0.001*) ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านแรงจูงใจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลรองลงมาซึ่งกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณ เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าแรงจูงใจที่เป็นตัวผลักดันให้เกิดการวางแผนทางการเงินฯขึ้น คือความมั่นคงและการมีอิสรภาพทางการเงินและไม่ต้องการสร้างภาระต่อครอบครัวตนเองภายหลังการเกษียณ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอก ชุณหัชชราชัย (2563) เรื่องวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของกลุ่มคนที่เพิ่งเริ่มต้นการทำงานในกรุงเทพมหานคร ศึกษาตัวแปรอิสระ ด้านแรงจูงใจ ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่าตัวแปรด้านแรงจูงใจมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของกลุ่มคนที่เริ่มต้นชีวิตการทำงานที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครได้ผลลัพธ์

ด้านความรู้ เป็นปัจจัยที่ส่งผลลำดับถัดมาโดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณ ซึ่งองค์ความรู้เป็นส่วนที่มีความจำเป็นต่อการวางแผนทางการเงินฯ เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ความรู้ที่มีความจำเป็นที่สุดบุคคลต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมายทางการเงินของตนเองก่อน และกลุ่มตัวอย่างยังต้อง การมีความรู้เกี่ยวกับการลงทุนมากขึ้นเพื่อลดความเสี่ยงจากการลงทุนในประเภทต่าง ๆ และลำดับสุดท้ายถ้าไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณรายรับรายจ่ายกลุ่มตัวอย่างจึงต้องมีการวางแผนทางการเงินให้มีความรอบรอบขึ้น องค์การจึงจำเป็น ต้องอาจจะเพิ่มพูนความรู้ให้กับบุคลากรในหน่วยงานของตน ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของ เอธยา ชนะภัย และ สุธาวัลย์ พฤกษ์อำไพ (2565) พบว่า ความรู้พื้นฐานเรื่องดอกเบี้ยมีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของบุคคลเจนเนอเรชันวายและมีค่า Sig = 0.004* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ ปัญญา ศรีสิงห์ (2563) พบว่า ตัวแปรอิสระด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินของลูกค้ายุคแซนด์บ็อกซ์ สาขาถนนศรีวิราชำเนินถึงปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ ทำให้ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงตอนเกษียณอายุ และ ให้ความสำคัญด้านความรู้ความเข้าใจในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามปัจจัยด้านบัญชีโดยด้านรายได้ต่อเดือนเป็นเพียงปัจจัยเดียวที่มีอิทธิพล เนื่องจากเงินเป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำเนินชีวิต และเมื่อมีรายได้เข้ามาทำให้เกิดความรับผิดชอบและภาระทางการเงินที่เพิ่มขึ้นด้วย จึงส่งผลให้การวางแผนทางการเงินมีความสำคัญมากในทุก ๆ ช่วงชีวิตจนถึงวัยเกษียณก็ยังคงต้องวางแผนการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอธยา ชนะภัย และ สุธาวัลย์ พฤกษ์อำไพ (2565) พบว่า รายได้ต่อเดือนทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลๆ แตกต่างกัน เนื่องจากมีค่า (Sig = 0.024*) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่าด้านทัศนคติส่งผลมากที่สุด ต่อพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณ จากการอธิบายข้างต้น หน่วยงานอาจนำข้อมูลไปปรับใช้กับการบริหารบุคคลของหน่วยงาน ซึ่งแนวโน้มของการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมตัวหลังเกษียณมีทัศนคติเป็นแรงขับเคลื่อนการวางแผนชีวิตกลุ่มตัวอย่างต้องการความมั่นคงและมีอิสรภาพทางการเงินโดยไม่สร้างภาระให้ครอบครัวภายหลัง และยังต้องการเพิ่มพูนองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณรายรับรายจ่ายและการลงทุน ซึ่งด้วยเหตุผลที่กล่าวมานี้ หน่วยงานอาจต้องคำนึงถึงความต้องการและความมั่นคงในชีวิตจากการปฏิบัติงานซึ่งอาจทำให้อัตราการเข้าออกของพนักงานในหน่วยงานอาจลดลงได้อีกด้วย

จากแนวโน้มถ้าหากองค์กรหรือรวมไปถึงประเทศไทย ถ้าอนาคตมีอัตราคนโสดหรือการอยู่คนเดียวเพิ่มมากขึ้น และยังมีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีรายได้ต่ำกว่า 30,000 บาท อยู่ในตำแหน่งงานที่ไม่มีรายได้ประจำตำแหน่ง และอายุการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี คุณลักษณะที่กล่าวมานี้ อาจก่อให้เกิดพฤติกรรมวางแผนทางการเงินลดน้อยลงยิ่งขึ้นอีก ดังนั้นองค์กรอาจจำเป็นต้องมีกลยุทธ์ต่อพนักงานในองค์กรของตนให้คำนึงถึงการวางแผนทางการเงินฯ ขึ้นมาเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีมีอิสรภาพทางการเงินของพนักงาน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งถัดไป

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแค่พนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เท่านั้น การวิจัยครั้งต่อไปอาจมีขอบเขตที่กว้างขึ้น เช่น พนักงานสายปฏิบัติการหรือสายสนับสนุนของ มหาวิทยาลัยของรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อเกิดการศึกษากว้างขึ้นแสดงถึงความคิดเห็นในอีกหลายมุมมากยิ่งขึ้น
2. เพิ่มระยะเวลาการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

เอกสารอ้างอิง

- คณาจารย์สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ฯ. (2566). จะเป็นอย่างไรหากสังคมไทยตายมากกว่าเกิดไปเรื่อย ๆ. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2567, จาก <https://www.chula.ac.th/news/124866/>.
- ไทยพีบีเอส. (2567). " บั้มลูกกัญชาดี " แก้ววิกฤตเด็กเกิดน้อย วัยแรงงานทิ้งช่วงยาว 20 ปี. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2567, จาก <https://www.thaipbs.or.th/news/content/336093>.
- ส่วนทรัพยากรบุคคล สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2567). จำนวนบุคลากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ณ มีนาคม 2567. สืบค้นเมื่อ วันที่ 1 เมษายน 2567, <http://hr.op.swu.ac.th>.
- นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ. (2559). ความหมายและขอบเขตของการบัญชี. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2567. บทความวิชาการ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี.
- ศิลปพร ศรีจันทเพช. (2564). การวัดมูลค่ารายได้และค่าใช้จ่าย. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2567. บทความวิชาการ, กรมสรรพากร. กรุงเทพฯ.
- บุรฉัตร จันทร์แดง, เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร และสัญญา เคนาภูมิ. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม. *วารสารวิชาการธรรมทรรคน*. 14, (235-244).
- สุภารัตน์ กุลโชติ. (2566). แรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา.
- จรรยา ปันทังกูร และกิตติศักดิ์ ตียา. (2563). การจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารวิชาการและวิจัย*. 10, (289-303).
- นพพร โสวรรณ. (2566). การเรียนออนไลน์กำลังบูม ทฤษฎีของบลูม (bloom's taxonomy) ช่วยได้. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2567, จาก <https://www.khonatwork.com/post/การเรียนออนไลน์-กำลัง-บูม-ทฤษฎี-ของ-บลูม-bloom-s-taxonomy-ช่วย-ได้>.
- วิโรจน์ สุวรรณประไพ. (2565). ทักษะที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐ ในหน่วยงานเทศบาลเมืองกระบี่. สารนิพนธ์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา.

- ปรีชา มานพ. (2566). การวางแผนทางการเงินมีอะไรบ้าง? วิธีวางแผนการเงินสำหรับมือใหม่. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2567, จาก <https://www.mitrade.com/th/insights/learn/financial-management/how-to-make-financial-plan>
- ประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์. (2564). การเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วารสารวิชาการ*. 11, (102-114)
- บุษปรีชต์ บุญธรรม. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการครูวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ภาคเหนือ. *วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*. เชียงราย.
- นวลทอง วะรักษ์เลิศ. (2563). การวางแผนทางการเงินเพื่อการอยู่อาศัยในวัยเกษียณของพนักงานมหาวิทยาลัยสายปฏิบัติการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. *วิทยานิพนธ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ.
- อภิษฎาภา ภูระหงษ์. (2562). การวางแผนทางการเงินเพื่อการอยู่อาศัยในวัยเกษียณสำหรับกลุ่มคนอายุ 40 ปีขึ้นไปในเขตกรุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ.
- ศราวดี จตุวิวัฒน์วรกุล. (2561). การวางแผนก่อนการเกษียณอายุและความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุ. *วิทยานิพนธ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ.
- เอศยา ชนะภัย และสุธาวลัย พฤษอำไพ. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชนเจนเนอเรชั่นวาย. *วารสารสหวิทยาการวิจัย*. 11, (199-208).
- ธนิก พรเทวบัญชา, กลางใจ แสงวิจิตร, พนิน อินทะระ และภูมิ ชีเจริญ. (2564). การศึกษาระดับความรู้การวางแผนทางการเงินที่มีผลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงิน และความเพียงพอของเงินออมสำหรับยามเกษียณของกลุ่ม Generation Y จังหวัดสงขลา. *วารสารวิทยาการ*. 17, (159-190).
- ประชา บุญมา และวิชิต อุ๋อัน. (2565). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัย*. 7, (116-131).
- ลลิตา กลิ่งเล็ก, ตะวัน วิกรัยพัฒน์, ธนกฤต แยมเนียน, ทรงพล ลพพานุสรณ์ และสมทรง ธรรมธิรา. (2565). ปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินของคนรุ่นใหม่ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี. *วารสารรัชต์ภาคย์*. 16, (319-331).
- ธนานพ ลีนสุวรรณโรจน์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*. 13, (245-259).

- วิมลพร สมัครเขตการ และปัญญา ศรีสิงห์. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการวางแผนการเงินเพื่อความมั่นคงตอนเกษียณอายุ กรณีศึกษา ลูกค้าธนาคารยูโอบี สาขาถนนศรีวิภา. *วารสารศิลปการจัดการ*. 4, (567-581).
- กัลยา วานิชย์ปัญญา และ ฐิตา วานิชย์ปัญญา. (2567). *การใช้ SPSS for Window ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.